

Współpraca Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w ramach programu Erasmus

Ewa Piotrowska

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie współpracuje w ramach programu Erasmus z prawie 150 uczelniami wyższymi w Europie. Pracownicy systemu biblioteczno-informacyjnego UP również mają możliwość wyjazdów do zagranicznych uczelni partnerskich, gdzie poznają pracę innych bibliotek akademickich. W ostatnich latach kilku pracowników Biblioteki Głównej oraz bibliotek instytutowych wyjechało w celach szkoleniowych do bibliotek w Austrii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii.

W roku akademickim 2012/2013 Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego nawiązała kontakty z kilkunastoma bibliotekami, funkcjonującymi na uczelniach mających podpisane dwustronne umowy o współpracy z UP. W semestrze zimowym w bibliotece gościliśmy 14 osób, które przyjechały na 5-dniowe staże szkoleniowe w ramach programu Erasmus. W programie pobytu znalazło się zapoznanie z usługami, zarządzaniem oraz organizacją pracy w poszczególnych działach BG UP (Oddział Gromadzenia Zbiorów, Oddział Opracowania Zbiorów, Oddział Magazynów i Konserwacji Zbiorów, Oddział Udostępniania Zbiorów, Oddział Czasopism i Wydawnictw Ciągłych, Oddział Informacji Naukowej, Oddział Komputeryzacji i Digitalizacji Zbiorów). Goście spędzali też czas w bibliotekach instytutowych lub wydziałowych (Biblioteka Instytutu Neofilologii, Sekcja Romańska i Sekcja Angielska, Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej, Biblioteka Wydziału Pedagogicznego), a także zwiedzali jedną z bibliotek naukowych Krakowa (Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II). Odbyły się też spotkania odwiedzających nas bibliotekarzy z pracownikami naukowymi Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UP. Wieloletnią tradycją w Bibliotece Głównej UP są comiesięczne seminaria dla pracowników naszej biblioteki, podczas których wygłaszane są referaty zarówno autorstwa naszych pracowników, jak i osób zaproszonych. Wszystkie osoby goszczące w Bibliotece Głównej przedstawiły prezentacje na temat działalności swoich instytucji i w sumie od września do grudnia 2012 roku odbyło się 5 seminariów z udziałem gości zagranicznych.

W dniach 17-22 września 2012 roku gośćmi Biblioteki Głównej były 4 osoby z Biblioteki Uniwersytetu w Almerii w Hiszpanii[1]: dyrektor Biblioteki – Encarna Fuentes Melero, kierownik Działu Usług Bibliotecznych – Mila Cascajares Rupérez, kierownik Działu Planowania i Projektów – Mª Carmen Pérez Agudo oraz menedżer ds. wspierania badań – Belén Fornovi Rodríguez. Universidad de Almeria został założony w 1993 roku, a obecnie kształci się na nim 12 000 studentów, w tym ponad 650 zagranicznych. Biblioteca Nicolás Salmerón zawiera kolekcję prawie 200 000 monografii, 231 000 e-booków i 19 000 czasopism elektronicznych, a także oferuje dostęp do 77 baz danych. Biblioteka wdraża system jakości ISO 9001 i jest członkiem Konsorcjum Bibliotek Naukowych Andaluzji (CBUA), Hiszpańskiej Sieci Bibliotek Uniwersyteckich i Naukowych (REBIUN) oraz Hiszpańskiej Grupy Użytkowników INNOPAC (GEUIN).

Kolejną osobą odwiedzającą Bibliotekę Główną była pani dr Anežka Strihová, dyrektor biblioteki Uniwersytetu Konstantína Filozofa w Nitrze na Słowacji[2], która przebywała w Krakowie od 8 do 12 października 2012 r. Początki Biblioteki Uniwersyteckiej w Nitrze związane są z rozwojem Instytutu Pedagogiki, a potem Wydziału Pedagogicznego w Nitrze, który powstał w 1959 roku. W roku 1997 Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Nitrze przekształcona została w uniwersytet. Biblioteka posiada ponad 200 000 woluminów oraz kolekcję brytyjskich materiałów edukacyjnych z British Council. Jednym z zadań instytucji jest rejestracja publikacji pracowników naukowych uczelni, trafiających następnie do Centralnego Rejestru Ewidencji Publikacji (CRPA) oraz Centralnego Rejestru Ewidencji Działalności Artystycznej (CREUČ), które powstały jako projekt Ministerstwa Edukacji, Badań, Nauki i Sportu Republiki Słowackiej.

Od 22 do 26 października 2012 r. w Bibliotece Główniej UP przebywały 4 osoby z Litwy i Łotwy: panie Vaida Jankauskaite i Ruta Romanikaite z Oddziału Usług Bibliotecznych i Informacji w bibliotece Lithuanian University of Educational Sciences w Wilnie (Litwa)[3] oraz Natalja Zeile i Skaidrīte Pudule, bibliotekarki z Biblioteki Uniwersyteckiej w Daugavpils (Łotwa)[4]. Biblioteka Lithuanian University of Educational Sciences w Wilnie powstała w 1935 roku i składa się z Biblioteki Główniej, Biblioteki Nauk Humanistycznych oraz ponad 30 czytelni na różnych fakultetach uczelni. Posiada księgozbiór liczący 600 000 woluminów, tworzy także własne bazy danych np. bibliografię prac pracowników oraz bibliografię publikacji na temat uniwersytetu. W bibliotece funkcjonuje system biblioteczny Aleph, a w fazie testowania jest system Primo – wyszukiwarka umożliwiająca jednocześnie przeszukiwanie wszystkich zasobów bibliotecznych czyli katalogu, baz danych, dokumentów elektronicznych i in. Powstaje nowy budynek biblioteczny, w którym znajdują się m. in. sale konferencyjne, pokoje do pracy indywidualnej i grupowej, miejsca do spędzania czasu wolnego.

Biblioteka Uniwersytetu w Daugavpils powstała w latach 20-tych XX w. i liczyła wówczas ponad 1800 woluminów. Obecnie posiada 250 000 publikacji i dostęp do licznych dokumentów elektronicznych. Komputeryzacja rozpoczęła się w 1994 roku, kiedy to wdrożono do użytku łotewski system biblioteczny ALIS (Advanced Library Information Service). W 2006 roku biblioteka stała się regionalną biblioteką depozytową Banku Światowego.

W dniach 12-16 listopada 2012 r. gościliśmy dwóch bibliotekarzy z Katholieke Hogeschool Limburg (KHLim) w Belgii. Byli to: Thijs Gielis z biblioteki przy wydziale kształcącym nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych (kampus w Hasselt)[5] oraz Roeland Bierkens z biblioteki przy wydziale dla nauczycieli szkół średnich (kampus w Diepenbeek)[6]. KHLim posiada 7 wydziałów, a 40% studiujących stanowią studenci Teacher Education Department. Uniwersytet mieści się w dwóch kampusach: w Hasselt (gdzie studiuje ponad 1600 studentów) oraz Diepenbeek (ponad 1200 studentów). Biblioteka w kampusie w Hasselt zatrudnia 5 osób i posiada kolekcję 35 000 dokumentów, głównie z dziedziny pedagogiki i psychologii, a także materiały audiowizualne, plakaty, obrazy, gry dla dzieci oraz maskotki wykorzystywane w edukacji najmłodszych. Z kolei zbiory biblioteki kampusu w Diepenbeek liczą ponad 23 000 pozycji (z czego 82% to książki), a w bibliotece pracują 3 osoby. Obie placówki współpracują z innymi bibliotekami wydziałowymi w KHLim, z siecią biblioteczną tworzoną przez partnerów Uniwersytetu w Leuven oraz z siecią bibliotek publicznych w regionie Limburg. Czytelnicy mają dostęp do zintegrowanego systemu Limo, służącego nie tylko do wyszukiwania w katalogach bibliotek, ale także w bazach danych i innych źródłach elektronicznych. Książki katalogowane są w oprogramowaniu Aleph, a większość zbiorów w obu bibliotekach udostępniana jest w wolnym dostępie.

Od 10 do 14 grudnia 2012 r. w Bibliotece Główniej przebywali Matyáš Franciszek Bajger i Jakub Blažek z Biblioteki Uniwersyteckiej w Ostrawie (Czechy)[7] oraz Daiva Antanaityte z Šiaulių universiteto biblioteka (Šiauliai, Litwa)[8]. Uniwersytet w Ostrawie jest jedną z dwóch publicznych uczelni w mieście. W bibliotece działa system biblioteczny Aleph, służący nie tylko do obsługi katalogu, ale również do wypożyczeń międzybibliotecznych. Udogodnieniem dla czytelników jest znajdujący się przed wejściem bibliobox, do którego można zwracać książki. Studenci niepełnosprawni mają możliwość korzystania z licznych udogodnień w przeznaczonym dla nich Centrum Piramida.

Biblioteka Uniwersytetu w Šiauliai działa od 1948 roku. W roku 1999 w bibliotece zainstalowano system Aleph. W 2008 roku odnowiono budynek biblioteki, w którym mieszczą się sale konferencyjne (w tym jedna ze sprzętem do tłumaczeń symultanicznych), 3 sale komputerowe dla szkoleń użytkowników, pokoje do pracy indywidualnej i grupowej, strefy przeznaczone do pracy cichej i do odpoczynku. Kolekcja biblioteczna liczy ponad 450 000 dokumentów. W bibliotece znajduje się ponad 170 stanowisk komputerowych.

Bibliotekarze zagraniczni mieli możliwość zapoznania się z działalnością naszej biblioteki, która mimo braku własnego nowoczesnego budynku bibliotecznego i skromnych warunków lokalowych wypełnia wszystkie funkcje biblioteki naukowej. Spotkania były też okazją do zapoznania się z organizacją pracy i serwisami bibliotek zagranicznych, służyły wzajemnej wymianie doświadczeń i poszerzeniu kwalifikacji. Mamy nadzieję, że stały się również początkiem stałej współpracy między naszymi instytucjami.

W 2013 roku planujemy przyjęcie kolejnych gości (m. in. z biblioteki Pädagogische Hochschule w Wiedniu), a dzięki nawiązanym kontaktom nasi bibliotekarze będą mogli wyjechać na staże w ramach Erasmusa do Hiszpanii i na Litwę.

Przypisy:

[1] *Biblioteca Nicolás Salmerón* [online], 2012 [dostęp: 2012-12-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://cms.ual.es/UAL/es/universidad/serviciosgenerales/biblioteca/index.htm>.

[2] *Univerzitná knižnica Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre* [online], 2012 [dostęp: 2012-12-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.uk.ukf.sk/sk>.

[3] *Lietuvos edukologijos universiteto biblioteka* [online], 2012 [dostęp: 2012-12-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.biblioteka.vpu.lt/>.

[4] *Daugavpils Universitāte bibliotēkā* [online], 2012 [dostęp: 2012-12-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://du.lv/lv/biblioteka>.

[5] *Campus Hemelrijk Hasselt: Lerarenopleiding Kleuter- en Lager Onderwijs* [online], 2012 [dostęp: 2012-12-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.khlim.be/pagina/campus-hemelrijk-hasselt-lerarenopleiding-kleuter-en-lager-onderwijs>.

[6] *Campus Diepenbeek: Lerarenopleiding Secundair Onderwijs* [online], 2012 [dostęp: 2012-12-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.khlim.be/pagina/campus-diepenbeek-lerarenopleiding-secundair-onderwijs>.

[7] *Univerzitní knihovna. Ostravská univerzita v Ostravě* [online], 2012 [dostęp: 2012-12-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://knihovna.osu.cz/>.

[8] *Šiaulių universiteto biblioteka* [online], 2012 [dostęp: 2012-12-06]. Dostępny w World Wide Web: <http://biblioteka.su.lt/>.